A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (kibővített negyedik tanács)

2021. február 3.* [i]

„Intézményi jog – Parlament – Lelki zaklatás – A Parlament elnökének azon határozatai, amelyek két akkreditált parlamenti asszisztenst ért zaklatás fennállását állapították meg, és egy képviselővel szemben a napidíjra való jogosultság tizenkét nap időtartamra történő megvonása szankcióját szabták ki – A Parlament eljárási szabályzatának 11. és 166. cikke – Belső fellebbezés – A Parlament elnökségének a szankciót megerősítő határozata – A Parlament eljárási szabályzatának 167. cikke – Megsemmisítés iránti kereset – Keresetindítási határidő – Elfogadhatóság – Védelemhez való jog – Szerződésen kívüli felelősség”

A T–17/19. sz. ügyben,

Giulia Moi (lakóhelye: [*személyes adat*] [Olaszország], képviselik: M. Pisano és P. Setzu ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Parlament** (képviselik: T. Lazian, S. Seyr és M. Windisch, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

egyrészt elsődlegesen az EUMSZ 263. cikk alapján benyújtott és a felperessel szemben indított zaklatás megállapítására és szankció kiszabására irányuló eljárás keretében elfogadott különböző jogi aktusok megsemmisítése iránti kérelme, másodlagosan pedig a vele szemben kiszabott, majd az azt a Parlament eljárási szabályzata 166. cikkének a) pontjában előírt szankcióval felváltott szankció túlzott és/vagy aránytalan jellegének megállapítása iránti kérelme, másrészt az EUMSZ 268. cikk alapján benyújtott, a Parlament arra való kötelezésére irányuló kérelme tárgyában, hogy kártérítést fizessen a felperes részére, és az elnököt kötelezze arra, hogy az információt hozza nyilvánosságra a Parlament plenáris ülésén,

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített negyedik tanács),

tagjai: S. Gervasoni elnök, L. Madise, P. Nihoul (előadó), R. Frendo és J. Martín y Pérez de Nanclares bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2020. július 10-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: olasz.

Ítéletet

I. A jogvita előzményei

1 A felperes, Giulia Moi, 2014-től 2019-ig európai parlamenti képviselő volt.

2 2017. november 22-én két akkreditált parlamenti asszisztense (a továbbiakban: a két akkreditált parlamenti asszisztens) az Európai Unió tisztviselői személyzeti szabályzatának (a továbbiakban: személyzeti szabályzat) 24. cikke alapján segítségnyújtás iránti kérelmet nyújtott be, melyben nehéz munkahelyi helyzetre hivatkoztak.

3 2017. november 27-én és 28-án a két akkreditált parlamenti asszisztens zaklatás miatti panaszt nyújtott be a 2015. július 6-án módosított, az akkreditált parlamenti asszisztensek és a parlamenti képviselők közötti panaszos ügyeket kezelő, munkahelyi zaklatással és annak megelőzésével foglalkozó tanácsadó bizottság felállításáról szóló, 2014. április 14-i belső szabályozás (a továbbiakban: a 2015. július 6-án módosított 2014. április 14-i szabályozás) a 1. cikkének (1) bekezdésével létrehozott, az akkreditált parlamenti asszisztensek és a parlamenti képviselők közötti panaszos ügyeket kezelő, munkahelyi zaklatással és annak megelőzésével foglalkozó bizottsághoz (a továbbiakban: tanácsadó bizottság).

4 2018. február 23-i levelében a tanácsadó bizottság tájékoztatta a felperest a két akkreditált parlamenti asszisztens panaszának tartalmáról, és felhívta arra, hogy tegye meg az állításaikkal kapcsolatos észrevételeit.

5 2018. február 27-én a tanácsadó bizottság meghallgatta a két akkreditált parlamenti asszisztenst.

6 2018. március 9-én a felperes benyújtotta a két akkreditált parlamenti asszisztens panaszaira vonatkozó észrevételeit.

7 2018. március 20-án a tanácsadó bizottság meghallgatta a felperest.

8 2018. március 28-án a felperes kiegészítő dokumentumokat küldött a tanácsadó bizottságnak.

9 2018. május 22-i levelében a tanácsadó bizottság elnöke véleményt küldött a Parlament elnökének, amelyben a tanácsadó bizottság megállapította a személyzeti szabályzat 12a. cikkének (3) bekezdése értelmében vett zaklatás fennállását.

10 2018. július 3-i levelében, amelyet a rá következő napon kézbesítettek, a Parlament elnöke tájékoztatta a felperest a tanácsadó bizottság véleményében szereplő, a zaklatás fennállását illető megállapításokról, és felhívta, hogy 2018. július 20-ig nyújtsa be az ezen megállapításokkal kapcsolatos észrevételeit.

11 2018. július 18-i levelében, amely július 20-án érkezett a Parlamenthez, a felperes válaszolt az elnök felhívására, és vitatta a zaklatás fennállását.

12 2018. október 2-i levelében a Parlament elnöke, miután megvizsgálta a tanácsadó bizottság véleményét és a felperes észrevételeit, arról tájékoztatta a felperest, hogy „egyetért a tanácsadó bizottság véleményével, amely megállapította, hogy a két panaszos által hivatkozott helyzet a személyzeti szabályzat értelmében vett lelki zaklatást valósít meg”. A Törvényszék előtti eljárás

során a Parlament ezt a levelet „az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozataként” jelölte meg. Ezt a címet a jelen ítélet a továbbiakban a szóban forgó dokumentum megjelölésére használja.

13 Ugyanezen a napon a Parlament elnöke egy másik dokumentumot küldött a felperesnek, melynek címe „Az elnök 2018. október 2-i határozata”, amelyben egyrészt azt állította, hogy a felperes magatartása „sérti azokat az elveket és értékeket, amelyekre a [Parlament belső] szabályzata hivatkozik, különösen az [EUSZ 2. cikket], valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 1. cikk[é]t (az emberi méltóság tiszteletben tartása) és 31. cikkét (a munkavállalók egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez való joga)”, másrészt kijelentette, hogy úgy határozott, hogy „a [felperesre] a [két akkreditált parlamenti asszisztenssel] szemben tanúsított, lelki zaklatásnak minősülő magatartása miatt napidíjra való jogosultság tizenkét nap időtartamra történő megvonása szankcióját szabja ki”. Az eljárás során a Parlament ezt a levelet „az elnök szankciót kiszabó határozataként” jelölte meg. Ezt a címet a jelen ítélet a továbbiakban az említett dokumentum megjelölésére használja.

14 A fenti 12. és 13. pontban említett két dokumentumot egyszerre kézbesítették a felperesnek.

15 2018. október 16-án a felperes, amint azt a Parlament hatályos eljárási szabályzatának (a továbbiakban: eljárási szabályzat) 167. cikke lehetővé teszi számára, belső fellebbezést nyújtott be a Parlament elnökségéhez az elnök szankciót kiszabó határozatával szemben. A felperes e fellebbezésben vitatta, hogy a két akkreditált parlamenti asszisztenssel szemben tanúsított magatartása zaklatásnak minősülhetne, másodlagosan pedig azt kérte, hogy vele szemben enyhébb szankciót alkalmazzanak.

16 A Parlament Elnöksége a 2018. november 14-i plenáris ülésen kihirdetett és még aznap kézbesített, november 12-i határozatával helybenhagyta az elnök szankciót kiszabó határozatát (a továbbiakban: a Parlament elnökségének határozata).

II. Az eljárás és a felek kérelmei

17 A felperes 2019. január 11-én benyújtott keresetlevelében a jelen keresetet terjesztette elő.

18 Az előadó bíró javaslatára a Törvényszék úgy határozott, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát, és a Törvényszék eljárási szabályzatának 89. cikke szerinti pervezető intézkedések keretében felhívta a Parlamentet bizonyos dokumentumok benyújtására, továbbá írásbeli kérdéseket intézett a felekhez, és felkérte őket, hogy azokra írásban válaszoljanak. A felek a megadott határidőn belül válaszoltak e kérdésekre.

19 A negyedik tanács javaslatára a Törvényszék az eljárási szabályzat 28. cikke alapján úgy határozott, hogy az ügyet kibővített ítélkező testület elé utalja.

20 A 2020. július 10-i tárgyaláson a felek megtették szóbeli előterjesztéseiket, és válaszoltak a Törvényszék által feltett kérdésekre.

21 Keresetében a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– elsődlegesen, semmisítse meg a Parlament elnökségének határozatát, az elnök szankciót kiszabó határozatát, valamint „minden, az érintett szankciót megelőző, azzal összefüggő és azt követő aktust”;

– másodlagosan „állapítsa meg, hogy a kiszabott fegyelmi szankció túlzott [vagy] aránytalan, továbbá azt az eljárási szabályzat 166. cikke [(3) bekezdésének a) pontjában] előírt szankció váltja fel”;

– mindenképpen kötelezze a Parlamentet, hogy fizessen meg számára a Törvényszék által méltányosan megállapított 50 000 euró vagy bármely más, általa igazságosnak tartott, magasabb vagy alacsonyabb összeg megfizetésével teljesített kártérítést, és kötelezze a Parlament elnökét, hogy plenáris ülésen tegye közzé az információt;

– a Parlamentet kötelezze a költségek viselésére.

22 A felperes ezenkívül különböző, pervezető intézkedések és bizonyításfelvétel iránti kérelmeket, valamint bizonyítékok benyújtására és bizonyítékok felajánlására vonatkozó kérelmeket terjeszt elő.

23 A Parlament azt kéri, hogy a Törvényszék:

– az elnök szankciót kiszabó határozatának megsemmisítése iránti kérelmet mint elfogadhatatlant utasítsa el;

– minden más, a szankcióval összefüggő vagy azt követő előkészítő aktus megsemmisítése iránti kérelmet mint elfogadhatatlant utasítson el;

– a Törvényszékhez benyújtott, arra irányuló kérelmeket, hogy a Törvényszék kötelezze a Parlamentet, és ez utóbbi helyébe lépjen, mint elfogadhatatlanokat utasítsa el;

– a bizonyítékok benyújtására és felajánlására irányuló kérelmeket, valamint a pervezető intézkedések és bizonyításfelvétel iránti kérelmeket mint elfogadhatatlanokat utasítsa el;

– a kártérítési kérelmeket mint elfogadhatatlanokat utasítsa el;

– a keresetet mint részben elfogadhatatlant, azonban az ezt meghaladó részében mindenképpen mint megalapozatlant utasítsa el;

– a felperest kötelezze az összes költség viselésére.

III. A jogkérdésről

A. Az alkalmazandó jogról

24 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben alkalmazandó rendelkezések az eljárási szabályzat 11., 166. és 167. cikke, valamint a 2015. július 6-án módosított 2014. április 14-i szabályozás.

25 Amint azt a Parlament a Törvényszék által neki feltett kérdésekre adott válaszaiban elismerte, a Parlament elnöke a szankciót kiszabó határozatában tévesen hivatkozott a Parlament elnökségének 2018. július 2-i, a parlamenti képviselőket érintő zaklatás miatti panaszok kivizsgálásával megbízott tanácsadó bizottság működésére és az e téren alkalmazott eljárásokra vonatkozó határozatára.

26 Ez utóbbi határozat a 15. cikkének (1) bekezdése értelmében ugyanis csak a 2018. szeptember 1–jét követően benyújtott segítségnyújtás iránti kérelmekre alkalmazandó. Márpedig a jelen ügyben, amint az a fenti 2. pontból kitűnik, a két akkreditált parlamenti asszisztens 2017. november 22-én nyújtotta be a segítségnyújtás iránti kérelmeket.

B. A megsemmisítés iránti kérelemről

1. Az eljárási szabályzat 76. cikke alapján benyújtott megsemmisítés iránti kérelem elfogadhatóságáról

27 A Parlament, anélkül hogy kifejezetten elfogadhatatlansági kifogást emelt volna, megjegyzi, hogy ellentétben azzal, amit az eljárási szabályzat 76. cikke megkövetel, a felperes a megsemmisítés iránti kérelmét nem egyértelműen megjelölt jogalapokkal támasztotta alá.

28 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 21. cikkének első bekezdése szerint, amely ugyanezen alapokmány 53. cikkének első bekezdése, valamint az eljárási szabályzat 76. cikkének d) pontja alapján a Törvényszék előtti eljárásra is alkalmazandó, a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és az említett jogalapok rövid összefoglalását. Ezeknek kellően egyértelműnek és pontosnak kell lenniük, hogy lehetővé tegyék az alperes számára védekezése előkészítését és a Törvényszék számára a keresetről való határozathozatalt, adott esetben további, azt alátámasztó információ nélkül. A jogbiztonság és a gondos igazságszolgáltatás biztosítása érdekében a kereset elfogadhatóságához szükséges, hogy maga a keresetlevél tartalmazza az alapjául szolgáló alapvető jogi és ténybeli elemeket, ha összefoglaló jelleggel is, de összefüggő és érthető módon (lásd: 2018. december 12-i SH kontra Bizottság ítélet, T-283/17, EU:T:2018:917, 86. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

29 A jelen ügyben kétségtelen, hogy a keresetlevél nem a különböző címek alatt előterjesztett jogalapokra történő, egymást követő hivatkozásokon alapul.

30 Ugyanakkor, amint arra a felperes a válaszban rámutat, ez az eljárásmód nem akadályozza meg a Törvényszéket abban, hogy három olyan, a megsemmisítés iránti kérelem alátámasztása érdekében felhozott jogalapot azonosítson, amelyeket egyébként a Parlament is vitatott. E jogalapok először is az Alapjogi Charta 41. cikke (2) bekezdésének, a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének, a pártatlanság kötelezettségének, valamint az „eljárásban való részvételhez és a kontradiktórius eljáráshoz való jognak”, másodszor az indokolási kötelezettségnek a megsértésén, harmadszor pedig hatáskörrel való visszaélésen alapulnak.

31 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a keresetlevél megfelel az eljárási szabályzat 76. cikkének d) pontjában előírt követelményeknek.

2. A megsemmisítés iránti kérelem tárgyáról

32 Amint az a keresetlevél és a kereseti kérelmei tárgyának ismertetéséből kitűnik, a felperes a Parlament elnöksége által hozott határozat megsemmisítését kéri.

33 A keresetlevél első oldalán a kereset tárgyának meghatározásában a felperes ezenkívül az elnök szankciót kiszabó határozatának megsemmisítését kéri.

34 Ezenfelül meg kell állapítani, hogy noha az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatát sem a keresetlevél tárgyának leírása, sem a kereseti kérelmei nem említik kifejezetten azon aktusok között, amelyeknek a megsemmisítését kérik, a jogalapok ismertetéséből kitűnik, hogy a felperes egyértelműen vitatni kívánta e határozatot.

35 Egyébiránt ezt a Parlament nem vitatja.

36 Mivel a Parlament azonosítani tudta ezt a kérelmet, és azt részletesen meg tudta válaszolni, meg kell állapítani, hogy a megsemmisítés iránti kérelem az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatára is vonatkozik, még akkor is, ha e határozat formálisan nem szerepel a kereset tárgyának leírásában (lásd ebben az értelemben: 1967. március 2-i Simet és Feram kontra Főhatóság ítélet, 25/65 és 26/65, EU:C:1967:4, 53. pont).

37 Azt, hogy a megsemmisítés iránti kérelem az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatára is vonatkozik, megerősíti a felperes által a kereset tárgyának leírásában, valamint a keresetlevél 17. pontjában megfogalmazott, a szankciót megelőző, azzal összefüggő vagy azt követő minden más aktus megsemmisítésére irányuló kérelem.

38 Az ügy irataiból nem tűnik ki, hogy ez utóbbi kérelemmel a felperes az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatától eltérő határozatokra is hivatkozott volna.

39 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a megsemmisítés iránti kérelem az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatára, az elnök szankciót kiszabó határozatára és a Parlament elnökségének határozatára vonatkozik (a továbbiakban: megtámadott határozatok).

3. A megsemmisítés iránti kérelem elfogadhatóságáról, amennyiben az az elnök szankciót kiszabó határozatára vonatkozik

40 A Parlament úgy véli, hogy a megsemmisítés iránti kérelmet, amennyiben az az elnök szankciót kiszabó határozata ellen irányul, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani két – egy elsődleges és egy másodlagos – okból.

41 A Parlament elsődlegesen azt állítja, hogy az elnök szankciót kiszabó határozatát felváltotta a Parlament elnökségének határozata, amely az intézmény végleges állásfoglalásának minősül, tehát olyan határozatnak, amely ellen a keresetnek irányulnia kellett.

42 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Parlament elnökségének határozatát a felperes által az eljárási szabályzat 167. cikke alapján az elnök szankciót kiszabó határozatával szemben benyújtott belső fellebbezést követően fogadták el.

43 Márpedig az ítélkezési gyakorlat szerint az olyan határozattal szembeni igazgatási jogorvoslati lehetőség fennállása, amely akár kötelező, akár fakultatív jellegű, nem befolyásolja az érintett azon jogát, hogy bármikor keresetet indítson az említett határozattal szemben (2018. február 21-i LL kontra Parlament ítélet, C-326/16 P, EU:C:2018:83, 34. pont).

44 Ennélfogva különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkében foglalt hatékony bírósági jogorvoslathoz való jogra tekintettel nem állapítható meg, hogy az eljárási szabályzat 167. cikke szerinti panaszeljárás megindítása csorbítja a vitatott határozattal szembeni bírósági jogorvoslathoz való jogot (lásd analógia útján: 2018. február 21-i LL kontra Parlament ítélet, C-326/16 P, EU:C:2018:83, 35. pont).

45 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közigazgatási panasz és annak kifejezett vagy hallgatólagos elutasítása egy összetett eljárás szerves részét képezi. Ilyen körülmények között a kereset, még ha formailag a panasz elutasítása ellen irányul is, az uniós bíróság szempontjából olyannak tekintendő, mint amelyet a panasszal támadott, sérelmet okozó aktus ellen nyújtottak be (2018. február 21-i LL kontra Parlament ítélet, C-326/16 P, EU:C:2018:83, 36. pont; 2018. szeptember 19-i Selimovic kontra Parlament ítélet, T-61/17, nem tették közzé, EU:T:2018:565, 45. pont).

46 Ezenkívül a szintén állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kereset akkor elfogadható – akár kizárólag a panasz tárgyát képező határozat ellen, akár kizárólag e panaszt elutasító határozat ellen, akár együttesen e két határozat ellen irányul –, amennyiben az említett panaszt és a keresetet az említett cikkekben előírt határidőkön belül nyújtották be (lásd: 2018. február 21-i LL kontra Parlament ítélet, C-326/16 P, EU:C:2018:83, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

47 A fentiekből következik, hogy a Parlament elnöksége határozatának elfogadása nem akadályozza meg a felperest abban, hogy az elnök szankciót kiszabó határozatával szemben jogorvoslattal élhessen, még akkor sem, ha ez utóbbi határozat ellen az eljárási szabályzat 167. cikke alapján nyújtottak be keresetet.

48 Másodlagosan a Parlament arra hivatkozik, hogy a kereset elfogadhatatlan annyiban, amennyiben az az elnök szankciót kiszabó határozata ellen irányul, mivel azt az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésében előírt két hónapos határidő lejártát követően nyújtották be.

49 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az akár fakultatív, akár kötelező közigazgatási jogorvoslat célja, hogy lehetővé tegye és előmozdítsa az érintett és az adminisztráció között felmerült vita egyezség útján történő rendezését (2018. február 21-i LL kontra Parlament ítélet, C-326/16 P, EU:C:2018:83, 25. pont; 2018. szeptember 19-i Selimovic kontra Parlament ítélet, T-61/17, nem tették közzé, EU:T:2018:565, 43. pont).

50 A jelen ügyben az eljárási szabályzat 167. cikke szerinti eljárás fakultatív pert megelőző eljárásnak minősül. Márpedig ez utóbbit megfosztaná hatékony érvényesülésétől, ha az érintett képviselőnek – miután az egyezség útján történő rendezés érdekében élt e lehetőséggel – e közigazgatási eljárás lezárása előtt keresetet kellene benyújtania annak érdekében, hogy tiszteletben tartsa az említett eljárás tárgyát képező határozattal szembeni jogorvoslati határidőt (2018. szeptember 19-i Selimovic kontra Parlament ítélet, T-61/17, nem tették közzé, EU:T:2018:565, 43. pont).

51 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy az eljárási szabályzat 167. cikke előírja, hogy ha a Parlament elnöksége nem hoz határozatot a belső fellebbezésről az e célból előírt négyhetes határidőn belül, a szankciót semmisnek kell tekinteni, és ezért ilyen esetben nincs szükség bírósági jogorvoslatra (2018. szeptember 19-i Selimovic kontra Parlament ítélet, T-61/17, nem tették közzé, EU:T:2018:565, 44. pont).

52 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a jelen kereset keretében a felperes legkésőbb a Parlament elnöksége határozatának közlésétől számított jogorvoslati határidő lejártának napján kérhette az elnök szankciót kiszabó határozatának a megsemmisítését (lásd ebben az értelemben: 2018. szeptember 19-i Selimovic kontra Parlament ítélet, T-61/17, nem tették közzé, EU:T:2018:565, 48. pont; lásd még ebben az értelemben és analógia útján: 2018. február 21-i LL kontra Parlament ítélet, C-326/16 P, EU:C:2018:83, 41. pont).

53 A jelen ügyben a Parlament elnökségének határozatát 2018. november 12-én fogadták el, és azt a felperessel azt követően, november 14-én közölték. Márpedig a megsemmisítésre irányuló keresetet 2019. január 11-én tárgyalták.

54 Ebből következik, hogy a kereset az elnök szankciót kiszabó határozatát érintő részében nem tekinthető elkésettnek.

4. A megsemmisítés iránti kérelem elfogadhatóságáról, amennyiben az az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatára vonatkozik

55 Egyébiránt a Parlament úgy véli, hogy a megsemmisítés iránti kérelmet az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatára vonatkozó részében az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésében előírt határidők lejárta után nyújtották be.

56 E tekintetben meg kell állapítani, hogy – amint arra a Parlament rámutat – az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatát 2018. október 2-án fogadták el, míg a jelen keresetet 2019. január 11-én, azaz több mint két hónappal e határozat közlését követően nyújtották be.

57 A tárgyaláson a Parlament kifejtette, hogy a parlamenti képviselőknek felrótt zaklatási cselekményekre vonatkozó eljárást oly módon szervezték meg, hogy az figyelembe vegye egyrészt ez utóbbiak sajátos helyzetét, másrészt a Parlament elnöksége által kinyilvánított azon szándékot, hogy az elnökség csak a szankcióra vonatkozó panaszban legyen megjelölve, és ne legyen érintett az eljárásnak a zaklatás megállapítására vonatkozó részében.

58 Ezen okok miatt indult két részből álló eljárás, amelyben e felek mindegyike a jogorvoslati lehetőségek tekintetében eltérő rendszer hatálya alá tartozik, mivel az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatával ellentétben a Parlament által létrehozott rendszer lehetővé teszi az érintett személy számára, hogy az elnök szankciót kiszabó határozatával szemben belső fellebbezéssel forduljon a Parlament elnökségéhez.

59 A Parlament szerint e szervezet egyrészt az eljárási szabályzat 166. és 167. cikkén, másrészt pedig a 2015. július 6-án módosított 2014. április 14-i szabályozás 12. cikkén alapul.

60 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy az eljárási szabályzat „Szankciók” című 166. cikke (1) bekezdésének első albekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Súlyos rendbontás vagy a parlamenti munka megzavarása esetén – amely sérti a 11. cikkben meghatározott elveket – az [e]lnök a szankciót megállapító, indoklással ellátott határozatot hoz.”

61 Az eljárási szabályzatnak „A belső fellebbezés módjai” című 167. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az érintett képviselő belső fellebbezést nyújthat be az Elnökséghez az Elnök által a 166. cikk (1)–(4) bekezdésének értelmében megállapított szankció közlését követő két héten belül. A fellebbezés a szankcióra nézve halasztó hatállyal bír. Az [e]lnökség legkésőbb négy héttel a fellebbezés benyújtása után, illetve amennyiben ebben az időszakban nem ülésezik, a következő ülésén a megállapított szankciót megsemmisítheti, jóváhagyhatja vagy módosíthatja, az érintett képviselő rendelkezésére álló külső jogorvoslati lehetőségek sérelme nélkül. Ha az [e]lnökség a megállapított határidőn belül nem határoz, a szankciót semmisnek kell tekinteni.”

62 A 2015. július 6-án módosított 2014. április 14-i szabályozás 12. cikke a következőket mondja ki:

„(1) A [tanácsadó bizottság] véleményére tekintettel az [e]lnök indokolással ellátott határozatot hoz arról, hogy a zaklatás fennállása bizonyított–e, vagy sem. Írásban tájékoztatja a bizottságot azokról az intézkedésekről, amelyeket meg kíván hozni. Erről tájékoztatja az érintett feleket. A zaklatást megállapító határozat meghozatala előtt az [e]lnök meghallgatja az érintett képviselőt.

[…]

(3) Adott esetben a Parlament [e]lnöke szankciót szab ki az érintett képviselővel szemben a [eljárási szabályzat] 11. és 166. cikkével összhangban. A képviselő (1) bekezdés szerinti meghallgatása a [belső] szabályzat 166. cikkének (1) bekezdése szerinti meghallgatásnak minősül.”

63 Ellentétben azzal, amit a Parlament állít, e rendelkezésekből nem következik, hogy amennyiben a zaklatással kapcsolatos eljárások ezen intézmény tagjaira vonatkoznak, egyrészt, hogy azok alapján szükség esetén külön határozatokat kell hozni a zaklatás és a szankció tekintetében, másrészt pedig, hogy e határozatokra eltérő jogorvoslati rendszerek vonatkoznak.

64 Az eljárási szabályzat 166. cikke és a 2015. július 6-án módosított 2014. április 14-i szabályozás 12. cikke ugyanis csak azt írja elő, hogy az indokolással ellátott határozatot elítélendő magatartás esetén fogadják el, és szankciót lehet kiszabni, anélkül hogy kizárná, hogy ezeket az alapvetően szétválaszthatatlan elemeket ugyanabban a határozatban bírálják el.

65 Ugyanebben az értelemben az eljárási szabályzat 167. cikke arra szorítkozik, hogy pontosítsa a panasz benyújtására nyitva álló határidő kezdő időpontját, jelezve, hogy e határidő a szankció kiszabásával kezdődik, és nem zárja ki, hogy az ez utóbbit tartalmazó határozat a zaklatási helyzetet is megállapíthassa.

66 Ezenkívül a Parlament által a szankciót kiszabó határozat és a zaklatást megállapító határozat közötti különbségtétel – feltéve, hogy támaszkodhat a fenti 60–62. pontban hivatkozott rendelkezésekre – e határozatok aszimmetrikus kezelését eredményezi a jogorvoslati lehetőségek tekintetében, noha azok elválaszthatatlanul összekapcsolódnak.

67 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy amint azt a Parlament elnöksége a határozatának 4. pontjában hangsúlyozta, a jogorvoslatoknak „hatékonyaknak” kell lenniük.

68 E követelményt az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke rögzíti, amelynek értelmében mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, joga van ilyen jellegű jogorvoslathoz.

69 Amint arra a Parlament rámutat, a parlamenti képviselők által a szankciót kiszabó határozat ellen indított belső fellebbezés hiányában az e határozattal szemben közvetlenül benyújtott keresetet elbíráló uniós bíróságnak lehetősége van arra, hogy ugyanazon bírósági eljárás keretében megvizsgálja a szankció, a tényállás és az eljárás közötti kapcsolatot.

70 A jogorvoslat hatékonysága biztosítására irányuló kötelezettségre tekintettel semmilyen indok nem igazolja, hogy az elnök szankcióról szóló határozatának bírósági felülvizsgálata ettől eltérjen, amennyiben a parlamenti képviselő a bírósághoz fordulást megelőzően belső fellebbezést nyújt be e határozattal szemben.

71 A jogorvoslat hatékonysága ugyanis megköveteli, hogy – mint abban az esetben, amikor az az elnök szankciót kiszabó határozata ellen egyáltalán nem nyújtanak be belső fellebbezést – az uniós bíróság vizsgálata kiterjedhessen mind a magatartásra vonatkozó, mind pedig a szankciót kiszabó határozatra, mivel a szankció csak akkor jogszerű, ha először is, miután a magatartás bizonyítást nyert, a rá vonatkozó megállapítás elegendő bizonyítékokon alapul, másodszor pedig a magatartás jogi minősítése megfelelő volt, harmadszor pedig a szankció arányos az említett magatartás súlyosságával és mindennek eredményeképpen a határozatot a szabálytalanságoktól mentes eljárás végén hozták meg.

72 A zaklatás megállapítása, a szankció és az eljárás lefolytatása közötti elválaszthatatlan kapcsolat fennállását egyébként maga a Parlament elnöke is elismerte. Egyrészt a szankciót kiszabó határozatának 7. pontjában rámutatott, hogy „[a] szankció alkalmazására vonatkozó jelen határozat alapját a lelki zaklatás megállapítására vonatkozó határozat megállapításai és indokai képezik”. Másrészt ugyanezen határozat 11. pontjában – amely így maga írja le a helyzet különböző elemei között fennálló kapcsolatot – rámutatott, hogy „[a] [felperes] által tartósan, ismétlődően és rendszeresen kifejtett magatartás súlyosságára tekintettel, amely [az eljárási szabályzat] 11. cikkének (3) bekezdésében megállapított értékek és elvek tiszteletben tartásának nyilvánvaló hiányáról tanúskodott”, a „kiszabott szankció […] az elkövetett jogsértésre tekintettel megfelelő és arányos [volt]”.

73 A jelen ügyben érthető, hogy a felperes, aki védekezni kívánt, élt az eljárási szabályzat által biztosított azon lehetőséggel, hogy az elnök szankciót kiszabó határozatával szemben belső fellebbezést nyújtson be.

74 E körülmény azonban az uniós bíróság előtti jogorvoslat hatékony jellege biztosításának szükségességére tekintettel nem járhat azzal a hatással, hogy megfossza a felperest a bírósági felülvizsgálattól, amelynek során – figyelembe véve az őket összekötő elválaszthatatlan kapcsolatot – a vita tárgyát képező helyzet minden szempontját meg kell vizsgálni.

75 Egyébiránt, ha a felperes közvetlenül támadta volna meg az uniós bíróság előtt az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatát, a Parlament elnökségének választania kellett volna két lehetőség közül, amelyek egyike sem lett volna kielégítő a közigazgatási és bírósági következményeit illetően. Az első esetben az elnökség a bíróság határozatának kivárása nélkül

dönthetett volna a szankcióról, amely esetben a felperes e határozattal szemben is keresetet nyújthatott volna be, ami valószínűleg ahhoz vezetett volna, hogy a bíróság egyesíti a két keresetet, tehát elhalaszthatta volna a zaklatási helyzet jogszerűségére vonatkozó vizsgálatát. A második esetben a hivatal meg kívánhatta volna várni a bíróság határozatát, amely esetben fennáll annak a kockázata, hogy nem tudja gyakorolni a szankció felülvizsgálatára vonatkozó jogkörét, mivel egyrészt az eljárási szabályzat 167. cikke értelmében – ha az elnökség a kereset benyújtását követő négy héten belül nem hoz határozatot – a Parlament elnöke által elfogadott vitatott szankciót semmisnek kell tekinteni, másrészt pedig az eljárási szabályzat rendelkezéseiből nem tűnik ki, hogy az elnökség a bírósági eljárás lezárásáig felfüggesztheti az előtte folyamatban lévő eljárást.

76 Ilyen körülmények között a hatékony jogorvoslathoz való jog és a gondos igazságszolgáltatás elve együttesen megköveteli, hogy a jelen ügyben egy és ugyanazon jogvitát képező határozatok – azaz a jelen esetben a zaklatást megvalósító tényállás fennállását megállapító határozat, és az attól függő, az ilyen tényállásra tekintettel szankciót kiszabó határozat – jogszerűségét illetően egyidejűleg forduljanak bírósághoz.

77 Így meg kell állapítani, hogy mivel az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozata elválaszthatatlanul kötődik a szankciót kiszabó határozathoz, az elsővel szembeni megsemmisítés iránti kereset határideje – mint a második esetében – csak a Parlament elnökségének az eljárási szabályzat 167. cikkén alapuló belső fellebbezést követően elfogadott határozatának kézbesítésével kezdődött (lásd a fenti 52. pontot).

78 Következésképpen meg kell állapítani, hogy az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatának megsemmisítése iránti kérelem nem tekinthető elkésettnek, és ezért elfogadható.

5. Az ügy érdeméről

79 Az első jogalappal a felperes arra hivatkozik, hogy azon eljárás során, amely egyrészt magatartása zaklatásnak minősítéséhez, másrészt szankció kiszabásához vezetett, kérése ellenére sem fért hozzá sem a vizsgálati ügy irataihoz, sem a két akkreditált parlamenti asszisztens által benyújtott panaszokhoz, sem pedig az általuk a tanácsadó bizottság előtt tett nyilatkozatokhoz.

80 A Parlament vitatja ezt az érvelést.

a) A jogalap elfogadhatóságáról

81 Írásbeli kérdésével a Törvényszék azt a kérdést intézte a felekhez, hogy a panasz és a keresetlevél közötti „összhangra vonatkozó” szabály alkalmazható-e a jelen jogvitában, és mi lesz ezen esetleges alkalmazás hatása, mivel az említett szabály – az elfogadhatatlanság terhe mellett – megköveteli, hogy az uniós bíróság előtt felhozott jogalapot vagy kifogást már a pert megelőző eljárásban felhozzák, vagy hogy szorosan kapcsolódjon egy ugyanebben az összefüggésben felhozott kifogáshoz.

82 A Parlament azt válaszolta, hogy ha ezt a szabályt kellene alkalmazni a jelen ügyben, a védelemhez való jog megsértésére vonatkozó jogalapot elfogadhatatlannak kell nyilvánítani, mivel arra a felperes – szerinte – nem hivatkozott a Parlament elnöksége előtt indított belső keresetében.

83 A felperes vitatja a Parlament által képviselt álláspontot.

84 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a kereset az EUMSZ 263. cikken, nem pedig az EUMSZ 270. cikken alapul.

85 Márpedig az összhang szabálya az ez utóbbi rendelkezés alapján és a személyzeti szabályzat által bevezetett kötelező előzetes panasszal kapcsolatos jogviták keretében alakult ki, anélkül hogy azt ebben a szakaszban a Bíróság vagy a Törvényszék kiterjesztette volna azokra a keresetekre, amelyeket – arra tekintettel, hogy azokat az EUMSZ 263. cikk alapján nyújtották be – igazgatási szakasz előzi meg.

86 Amennyiben szükséges, emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 270. cikk keretében az összhang szabálya figyelembe veszi az e rendelkezés által szabályozott sajátos vonatkozásokat. Eszerint az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az Unió és alkalmazottai között felmerülő minden vitás ügyben a személyzeti szabályzatban és az egyéb alkalmazottakra vonatkozó alkalmazási feltételekben megállapított keretek között és feltételek mellett, amelyek az Európai Unió Bíróságához benyújtott keresetek elfogadhatóságát kifejezetten egyrészt előzetes panasz benyújtásától, másrészt pedig a kinevezésre jogosult hatóság kifejezett vagy hallgatólagos elutasító határozatától teszik függővé.

87 Ezenkívül e tekintetben hangsúlyozni kell, hogy sem az eljárási szabályzat, sem a jelen ügyben alkalmazandó más jogszabály nem teszi függővé valamely parlamenti képviselő által az uniós bírósághoz benyújtott kereset elfogadhatóságát az előzetes panasznak a Parlamenten belüli benyújtásától. Ilyen jogszabály hiányában az Alapjogi Charta 47. cikkében előírt hatékony jogorvoslathoz való jogra tekintettel lehetőséget kell adni a felperesnek arra, hogy az uniós bíróság előtt minden jogalapot felhozzon, még akkor is, ha azt a Parlament elnöksége előtt nem tette volna meg.

88 A jelen ügyben az összhang szabályának alkalmazása annál is kevésbé indokolt, mivel az eljárási szabályzat 167. cikkében előírt belső fellebbezési eljárás – amint azt a Parlament leírja – csak a szankcióra vonatkozhat. E körülmények között az egyezség útján történő vitarendezésre törekvés nem eredményezheti a zaklatás megállapításának megkérdőjelezését, amely csak a bíróság előtt vitatható, tehát nem terjed ki az érintett képviselő és a Parlament közötti vita egészére.

89 Mindenesetre az a tény, hogy a felperes korábban nem fogalmazta meg a védelemhez való jogra alapított érvet, nem befolyásolja a belső fellebbezés vizsgálatát, mivel a Parlament elnöksége – amint az a határozatának 4. és 5. pontjában szerepel – az álláspontjának elfogadásakor megvizsgálta, hogy a követett eljárásban nem merült fel olyan nyilvánvaló hiba, amely veszélyeztetheti a szankciót kiszabó határozat jogszerűségét (lásd ebben az értelemben: 2000. november 21-i Carrasco Benítez kontra Bizottság ítélet, T-214/99, EU:T:2000:272, 37. és 38. pont).

90 Így meg kell állapítani, hogy a fent kifejtett okokból az összhang szabálya nem alkalmazható az olyan jogvitára, mint amelyet a felperes a Törvényszék előtt indított, következésképpen az első jogalapot nem lehet elfogadhatatlannak nyilvánítani azon az alapon, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértésére a Parlament elnöksége előtt nem hivatkoztak az eljárási szabályzat 167. cikkén alapuló belső fellebbezés keretében.

b) A jogalap megalapozottságáról

91 A jogalap megalapozottságát illetően emlékeztetni kell arra, hogy az Alapjogi Charta 41. cikkének (2) bekezdése kimondja, hogy a megfelelő ügyintézéshez való jog magában foglalja nevezetesen mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt

meghallgassák, továbbá mindenkinek a jogát arra, hogy a személyére vonatkozó iratokba a bizalmas adatkezeléshez, valamint hogy a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintsen, végül pedig az igazgatási szervek azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják.

92 A 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítéletben (C-558/17 P, EU:C:2019:289, 53. pont) a Bíróság emlékeztetett arra, hogy az e rendelkezésben előírt meghallgatáshoz való jog mindenki számára biztosítja azt a lehetőséget, hogy hasznos és hatékony módon ismertethesse álláspontját a közigazgatási eljárás során és minden olyan határozat elfogadása előtt, amely az érdekeit hátrányosan érintheti.

93 Az Alapjogi Charta 41. cikkének (2) bekezdését alkalmazva a Bíróság – abban az esetben, ha a megsemmisítés iránti keresetet zaklatással élő személy nyújtotta be a panaszát elutasító határozattal szemben – úgy ítélte meg, hogy a vizsgálati bizottság, az ajánlásainak az intézmény elnökéhez való továbbítása előtt, és mindenesetre ez utóbbi, a fellebbezőt hátrányosan érintő határozatot meghozatala előtt, köteles lett volna tiszteletben tartani a fellebbezőt – panaszosi minőségében – megillető, meghallgatáshoz való jogot (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 56. pont).

94 A Bíróság azt is megállapította, hogy panaszosként a felperesnek jogában állt az, hogy az észrevételei hasznos előterjesztése érdekében legalább a zaklatással vádolt személy és a különböző meghallgatott tanúk nyilatkozatainak összefoglalását közöljék vele – amennyiben e nyilatkozatokat a vizsgálóbizottság a jelentésében felhasználta arra, hogy a szóban forgó intézmény elnökének ajánlásokat tegyen, amelyekre az utóbbi a vitatott határozatot alapította –, és ezen összefoglalást adott esetben a bizalmas adatkezeléshez fűződő jogos érdekek tiszteletben tartásával kellett közölni (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 57. pont).

95 Ezt az álláspontot megerősítette a 2020. június 25-i HF kontra Parlament ítélet (C-570/18 P, EU:C:2020:490, 57–62. pont), amelyben ugyanezen rendelkezés alkalmazásával a zaklatás miatt benyújtott panasz elutasításához vezető másik eljárásban a Bíróság úgy határozott, hogy panaszosként a zaklatást elszenvedő személynek jogában áll, legalább a tanácsadó bizottság véleményének és a tanúk meghallgatásáról szóló jelentéseknek az összefoglalását közöljék vele, amennyiben a zaklatás fennállásának megállapítására hatáskörrel rendelkező hatóság a vitatott határozatot ezekre az iratokra alapította.

96 A 2020. június 25-i HF kontra Parlament ítélet (C-570/18 P, EU:C:2020:490) 66. pontjában a Bíróság pontosította, hogy a tanúvallomások bizalmas jellegének és az általa védett cél teljesítésének biztosítása érdekében ugyanis – miközben meggyőződik arról, hogy a fellebbezőt ténylegesen meghallgatják a neki sérelmet okozó határozat meghozatala előtt – bizonyos technikákat lehet alkalmazni, mint például a tanúvallomások anonimizálását, vagy akár azok tartalmának összefoglaló formájában való hozzáférhetővé tételét, sőt, a tanúvallomások tartalma egyes részeinek elrejtését.

97 A 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet (C-558/17 P, EU:C:2019:289, 53. pont) és 2020. június 25-i HF kontra Parlament ítélet (C-570/18 P, EU:C:2020:490) alapjául szolgáló ügyekben a hatékony meghallgatáshoz való jogot kérelmező személy, amint az a fenti 93. és 95. pontban megállapításra került, panaszos volt, aki úgy vélte, hogy zaklatás érte.

98 Az ilyen helyzet eltér a jelen ügyben fennálló helyzettől, ahol az iratokhoz való elégtelen hozzáférésre vonatkozó érvet nem a panaszos fogalmazta meg, hanem a zaklatással vádolt személy, akit emiatt szankcióval sújtottak.

99 Ebben az esetben a védelemhez való jog tiszteletben tartásának a felperes által az első jogalapja keretében szintén hivatkozott általános elve alkalmazandó teljes terjedelmében.

100 Az ítélkezési gyakorlat szerint ez az általános elv minden olyan eljárásban érvényesül, amely valamely személlyel szemben indult, és e személyre nézve hátrányos intézkedéshez vezethet (lásd ebben az értelemben: 2012. május 16-i Skareby kontra Bizottság ítélet, F-42/10, EU:F:2012:64, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ez különösen így van akkor, ha az eljárás szankció kiszabásához vezethet (2010. szeptember 14-i Akzo Nobel Chemicals és Akcros Chemicals kontra Bizottság és társai ítélet, C-550/07 P, EU:C:2010:512, 92. pont). Az uniós jog ezen alapelvét még a szóban forgó eljárásra vonatkozó szabályozás teljes hiánya esetén is biztosítani kell (1986. július 10-i Belgium kontra Bizottság ítélet, 234/84, EU:C:1986:302, 27. pont; 2006. november 9-i Bizottság kontra De Bry ítélet, C-344/05 P, EU:C:2006:710, 37. pont; 2016. október 27-i EKB kontra Cerafogli ítélet, T-787/14 P, EU:T:2016:633, 72. pont).

101 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a meghallgatáshoz való jogot és az iratbetekintési jogot is magában foglaló védelemhez való jog az uniós jogrend szerves részét képező és a Chartában elismert alapvető jogok közé tartozik (lásd: 2013. szeptember 10-i G és R ítélet, C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, 32. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

102 Ez az elv alkalmazandó a jelen ügyben is, mivel a felperessel szemben indított eljárás zaklatás miatt valamely parlamenti képviselővel szemben alkalmazott szankcióhoz vezethet, és ahhoz is vezetett.

103 A zaklatás fennállásának megállapítására irányuló eljárásban a védelemhez való jog tiszteletben tartásának általános elve azt jelenti, hogy a bizalmas kezelés esetleges követelményeinek tiszteletben tartása mellett az érintett személlyel a neki sérelmet okozó határozat elfogadását megelőzően közölni kell az ügynek az említett zaklatásra vonatkozó valamennyi, terhelő és mentő iratát, és azokkal kapcsolatban meg kell őt hallgatni.

104 Az ügy valamennyi iratának közlését egyébként a személyzeti szabályzat IX. melléklete 3. cikkének (1) bekezdése kifejezetten előírja azon személyek tekintetében, akikre e személyzeti szabályzat alkalmazandó, és akikkel szemben az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) vizsgálata alapján fegyelmi vizsgálatot folytatnak.

105 A jelen ügyben az iratokból és a tárgyalásból kitűnik, hogy a zaklatás megállapításához és a szankció kiszabásához vezető eljárás során a felperes, noha a 2018. február 23-i levélben tájékoztatták a két akkreditált parlamenti asszisztens panaszainak tartalmáról, nem fért hozzá sem az ezen alkalmazottak által 2018. február 27-én a tanácsadó bizottság előtt tett nyilatkozatokhoz, sem az ügy irataihoz, különösen az e-mailekhez és sms-ekhez, holott e különböző információkat figyelembe vették a felperessel szemben a zaklatás fennállásának megállapítása és a szankciónak a felperesre történő kiszabása érdekében.

106 A tárgyaláson a Parlament azt állította, hogy betartotta a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvét, de nem volt köteles arra, hogy a felperes részére biztosítsa az ügyiratokhoz való teljes körű hozzáférést biztosítson. Mindazonáltal először is úgy érvel, hogy a felperes soha nem kérte az iratokhoz való hozzáférést. Ezt követően azon elektronikus levelek és sms-ek közlése, amelyekre a tanácsadó bizottság, majd a Parlament elnöke álláspontjának elfogadása érdekében

támaszkodott, e dokumentumok bizalmas jellegével kapcsolatos nehézségekbe ütközött. Végül ezen elemek közlése szerinte nem volt szükséges, mivel a felperes – tekintve, hogy azokat a felperesnek címezték, vagy tőle származott – ismerte azok tartalmát.

107 Az első érvet illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Parlament állításával ellentétben a zaklatási eljárás keretében az iratokhoz való hozzáférés nem köthető az érintett személy kérelméhez. Ugyanis az e személlyel szemben indított eljárást lefolytató, hatáskörrel rendelkező hatóság feladata az összes megkövetelt biztosíték, különösen a védelemhez való joggal kapcsolatos biztosítékok tiszteletben tartása, anélkül hogy megvárná, hogy erre felkérjék.

108 Ami a második érvet illeti, meg kell állapítani, hogy a Parlament az érvelésében általánosságban utalt a panaszosok védelmének szükségességére annak magyarázatául, hogy korlátozott volt az érintett dokumentumokhoz való hozzáférés a vizsgált eljárásban, anélkül hogy megjelölte volna azokat az információkat, amelyek a sajátosságaik miatt egyfajta bizalmas kezelést igényeltek volna, illetve azokat az indokokat, amelyek azt igazolták volna.

109 Mindenesetre emlékeztetni kell arra, hogy a bizalmas kezelés olyan különböző technikák alkalmazásával is biztosítható, mint az anonimizálás, az ügyiratok tartalmának összefoglaló formájában való hozzáférhetővé tétele vagy tartalmuk egyes részeinek elrejtése (2020. június 25-i HF kontra Parlament ítélet, C-570/18 P, EU:C:2020:490, 66. pont).

110 Ami a harmadik érvet illeti, amely végeredményben ellentmondásban áll a második érvvel, meg kell állapítani, hogy az érintett személynek ahhoz, hogy védelméről gondoskodhasson, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy pontosan megismerhesse az ügy azon iratait, amelyeken a vele szemben a rá vonatkozó határozatokban felhozott vádak alapulnak.

111 A tárgyaláson a Parlament azt állította, hogy meg kell határoznia azokat a bizonyítékokat, amelyeket a zaklatással vádolt személlyel közölni kell, és neki kell kérnie azokat az iratokat, amelyeken e bizonyítékok alapulnak, ha szükségesnek tartja.

112 Ennek az érvnek nem lehet helyt adni. Zaklatás miatt indított eljárás keretében a hatáskörrel rendelkező szervek feladata, hogy a bizalmas kezelés esetleges követelményeit tiszteletben tartva közöljék az érintettel nemcsak azokat az bizonyítékokat, amelyeken a zaklatásra vonatkozó állítások alapulnak, hanem az ezen állításokat alátámasztó iratokat is, mint például azokat, amelyek adott esetben lehetővé teszik azok megcáfolását, mivel az érintettnek lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy maga határozza meg, hogy készíti elő és támasztja alá védekezését.

113 Így a Parlament által a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének jelen ügyben történő alkalmazásával szemben felhozott érveket el kell utasítani.

114 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben megsértették a védelemhez való jog tiszteletben tartásának általános elvét.

c) A védelemhez való jog tiszteletben tartása elve megsértésének következményeire alapított jogalapról

115 Az ítélkezési gyakorlat szerint a védelemhez való jog megsértése csak abban az esetben vonja maga után az eljárás végén meghozott határozat megsemmisítését, ha e szabálytalanság hiányában ez az eljárás eltérő eredményre vezetett volna (2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 76. pont).

116 A Bíróság számára ez a követelmény akkor teljesül, ha a felperes, mivel nem fért hozzá azokhoz az iratokhoz, amelyeket a védelemhez való jog tiszteletben tartása alapján vele közölni kellett volna, nem tudta hasznosan megtenni észrevételeit (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 77. és 78. pont; 2020. június 25-i HF kontra Parlament ítélet, C-570/18 P, EU:C:2020:490, 73. pont) és így megfosztották attól a – jóllehet csekély – esélytől, hogy jobban biztosítsa a védelmét (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i Bizottság kontra United Parcel Service, C-265/17 P, EU:C:2019:23, 56. pont).

117 Ilyen esetben ugyanis az ügy adminisztráció által alapul vett iratai közlésének elmaradása a védelemhez való jog védelme szempontjából elkerülhetetlenül érinti az olyan eljárás végén hozott aktusok szabályszerűségét, amely eljárás a felperest hátrányosan érintheti (lásd ebben az értelemben: 2019. április 4-i OZ kontra EBB ítélet, C-558/17 P, EU:C:2019:289, 77. és 78. pont; 2020. június 25-i HF kontra Parlament ítélet, C-570/18 P, EU:C:2020:490, 73. pont).

118 A jelen ügyben az iratokból és a tárgyalásból az következik, hogy a felperes az őt érintő eljárás során nem fért hozzá sem a két akkreditált parlamenti asszisztens által 2018. február 27-én a tanácsadó bizottság előtt tett nyilatkozatokhoz, sem az iratok összességéhez, különösen a vádak alapját képező elektronikus levelek és sms-ek teljes tartalmához, holott ezeket az információkat figyelembe vették a zaklatás megállapítása és a szankció kiszabása során.

119 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a lelki zaklatásnak a személyzeti szabályzat 12a. cikkének (3) bekezdése értelmében vett fogalma, amely megegyezik a 2015. július 6-án módosított 2014. április 14-i szabályozás 3. cikkének (1) bekezdésében szereplő meghatározással, a tisztviselők és alkalmazottak cselekményeinek és magatartásának a konkrét körülményekből kiinduló, néha nem egyszerű minősítését tartalmazza (lásd ebben az értelemben: 2018. július 13-i SQ kontra EBB ítélet, T-377/17, EU:T:2018:478, 99. pont; 2018. július 13-i Curto kontra Parlament ítélet, T-275/17, EU:T:2018:479, 75. pont).

120 E körülmények között a fenti 115–117. pontban felidézett ítélkezési gyakorlat alapján meg kell állapítani, hogy a felperest, mivel nem fért hozzá az ügyirat teljes tartalmához, a jelen ügyben megfosztották annak esélyétől, hogy jobban biztosítsa védelmét, és hogy e szabálytalanság elkerülhetetlenül érintette a zaklatás fennállásáról és a szankcióról hozott határozatok tartalmát.

121 Ennélfogva meg kell határozni, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértése milyen mértékben érintette a különböző megtámadott határozatok jogszerűségét.

1) Az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatáról

122 Az elnök zaklatással kapcsolatos határozata az első, amelyet a védelemhez való jog tiszteletben tartása fent megállapított elvének megsértése miatt hibás eljárás végén fogadtak el.

123 Mivel e határozatot anélkül fogadták el, hogy az elnök rendelkezett volna azokkal az információkkal és érvekkel, amelyeket a felperes kifejthetett volna, ha ezen elvnek megfelelően lehetősége lett volna tudomást szerezni az ügy azon iratairól, amelyekre támaszkodni kívánt, e határozatot meg kell semmisíteni.

2) Az elnök szankciót kiszabó határozatáról

124 Nyilvánvaló, hogy az elnök szankciót kiszabó határozatának jogszerűségét a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének fent megállapított megsértése is érinti. E kérelem ugyanis az állítólagos zaklatás tényállásán alapul, amelynek maga a megállapítása is megvalósítja a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértését.

125 Következésképpen az elnök szankciót kiszabó határozatát a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértése miatt meg kell semmisíteni.

3) A Parlament elnökségének határozatáról

126 A Parlament úgy véli, hogy elnökségének határozata csak a szankcióra vonatkozik, így az nem sértheti meg a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elvét, amely csak az elnök zaklatási helyzettel kapcsolatos határozatára vonatkozik.

127 Hangsúlyozni kell, hogy a Parlament elnökségének határozata megerősíti az elnök szankciót kiszabó határozatát, továbbá azt is, hogy az azon állítólagos zaklatási tényállásokon is alapul, amelyek megállapítása a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértését valósítja meg. Az e megállapítást érintő jogellenesség tehát szükségszerűen maga után vonja a Parlament elnöksége határozatának jogellenességét.

128 Kétségtelen, hogy a Parlament elnöksége határozatában korlátozta azt a feladatot, amelyet az eljárási szabályzat 167. cikkén alapuló panasz keretében el kell végeznie, és a 4. pontjában kimondta egyrészt, hogy „kizárólag magának a büntetésnek a felülvizsgálatára van hatásköre”, másrészt pedig, hogy a szankciót kiszabó határozat alapjául szolgáló zaklatásról vagy „tényállásról” szóló határozat „megalapozottságát” érintő felülvizsgálat nem tartozik a hatáskörébe.

129 Mindazonáltal a Parlament elnöksége a határozatának ugyanezen 4. pontjában elismerte, hogy megvizsgálta a zaklatási helyzettel kapcsolatos határozat elfogadásához vezető eljárás szabályszerűségét.

130 Így a Parlament elnöksége rámutatott arra, hogy „a jogorvoslat hatékonnyá tétele érdekében megfelelőnek [tartotta] az annak ellenőrzésére szorítkozó vizsgálatot, hogy a lelki zaklatás megállapítására megfelelő körülmények között [került-e sor], és konkrétabban, hogy a követett eljárást nem jellemzi-e olyan nyilvánvaló hiba, amely veszélyeztetheti a szankciót kiszabó határozat jogszerűségét”.

131 Ugyanebben az értelemben a Parlament hivatala a határozatának 5. pontjában azt állította, hogy az eljárás nem szenved semmilyen olyan hibában, amely megkérdőjelezné a zaklatási helyzetre vonatkozó és a szankciót kiszabó határozat érvényességét. Kimondta ugyanis, hogy „[e]zen alapon az [e]lnökségnek az a véleménye, hogy a lelki zaklatásnak az elnök által megállapított megállapítására […] megfelelő körülmények között került sor, és hogy a követett eljárást nem jellemzi olyan nyilvánvaló hiba, amely veszélyeztetheti a szankciót kiszabó határozat jogszerűségét”.

132 Így a Parlament elnöksége határozatát olyan értékelésre alapította, amelyet a fenti 91–114. pontban kifejtett indokok miatt a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértésével végeztek.

133 Ezt a határozatot tehát ezen elv megsértése miatt meg kell semmisíteni.

4) A megsemmisítés iránti kérelemre vonatkozó következtetés

134 A fenti megfontolásokra tekintettel – anélkül, hogy szükséges lenne megvizsgálni az első jogalapban szereplő többi kifogást, illetve a felperes által felhozott többi jogalapot, a bizonyítékok és a bizonyításfelvétel iránti kérelmeit, továbbá a pervezető intézkedések és bizonyításfelvétel iránti kérelmeit – meg kell állapítani, hogy az elnök zaklatási helyzetéről szóló határozatát, az elnök szankciót kiszabó határozatát és a Parlament elnökségének határozatát meg kell semmisíteni.

C. Az eljárási szabályzat 166. cikke (4) bekezdésének a) pontjában előírt fegyelmi szankció felváltására irányuló kérelemről

135 Keresetlevelében előadott kérelmeiben a felperes másodlagosan azt kéri, hogy a Közszolgálati Törvényszék „állapítsa meg, hogy a kiszabott fegyelmi szankció túlzott és aránytalan”, és azt „váltsa fel az eljárási szabályzat 166. cikke (4) bekezdésének a) pontjában előírt szankcióval”. Az ezen utóbbi rendelkezésben előírt szankció a megrovás.

136 Mivel a fenti 135. pontban említett kérelem a megsemmisítés iránti kérelemhez képest másodlagos jellegű, és annak helyt adtak, e kérelemről nem szükséges határozni.

D. A kártérítésre irányuló kérelemről

1. A kártérítési kérelemről

137 A keresetlevélben a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék kötelezze a Parlamentet 50 000 euró vagy annál magasabb vagy alacsonyabb összeg megfizetésére, amelyet a Törvényszék az elnökének és elnöksége tagjainak tekintetében magatartása méltányosan határoz meg. A felperesre kiszabott szankció különösen káros volt a számára igazságtalan jellegére, valamint arra tekintettel, hogy az megjelent a sajtóban, és nem csupán a Parlamenten belül, hanem a tagállamokban is.

138 Válaszában a felperes előadja, hogy háromféle kárt, azaz először is egy, a napidíj tizenkét nap időtartamra történő megvonásából, valamint abból eredő vagyoni kárt, hogy kénytelen volt egyetlen akkreditált parlamenti asszisztens alkalmazásával beérni, másodszor megítélésének a kiszabott szankció sajtóvisszhangjából következő romlásából eredő nem vagyoni kárt, harmadszor pedig az 5 Csillag Mozgalomból való kizárásából eredő kárt szenvedett el.

139 A Parlament úgy véli, hogy e kérelmet elsődlegesen mint elfogadhatatlant, másodlagosan pedig mint megalapozatlant el kell utasítani.

140 E tekintetben mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy napidíj tizenkét nap időtartamra történő megvonásából eredő vagyoni kár megtérítése az elnök szankciót kiszabó határozatának és a Parlament elnöksége határozatának megsemmisítését követő egyik lehetséges következmény. E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 266. cikk első bekezdése értelmében a megsemmisített aktust kibocsátó intézmény az, amely köteles megtenni a megsemmisítést kimondó ítéletben foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket. A bíróságok és a közigazgatási hatóság közötti hatáskörmegosztás szerint a megsemmisített aktust kibocsátó

intézmény feladata a megsemmisítést kimondó ítélet végrehajtásához szükséges intézkedések meghatározása (lásd: 2014. szeptember 5-i Éditions Odile Jacob kontra Bizottság ítélet, T-471/11, EU:T:2014:739, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

141 Ezt követően, azon tényt illetően, hogy a felperes kénytelen volt egyetlen akkreditált parlamenti asszisztens alkalmazásával beérni, meg kell állapítani, hogy nem jogellenes az intézmény számára, hogy rendelkezéseket hozzon a zaklatással vádolt személynek a zaklatást kérelmező személyektől való távoltartása érdekében.

142 A felperes kérelmei ezen túlmenően nem vagyoni kár megtérítésére irányulnak.

143 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a jogellenes aktus megsemmisítése önmagában megfelelő és főszabály szerint elégséges jóvátételét jelentheti minden olyan nem vagyoni kárnak, amelyet ezen aktus okozhatott (1987. július 9-i Hochbaum és Rawes kontra Bizottság ítélet, 44/85, 77/85, 294/85 és 295/85, EU:C:1987:348, 22. pont; 2004. november 9-i Montalto kontra Tanács ítélet, T-116/03, EU:T:2004:325, 127. pont), kivéve ha a kérelmező igazolja, hogy olyan nem vagyoni kár érte, amely elválasztható az adott aktus megsemmisítésére okot adó jogellenességtől, és teljes mértékben nem orvosolható a megsemmisítés által (2018. május 31-i Korwin-Mikke kontra Parlament ítélet, T-352/17, EU:T:2018:319, 78. pont).

144 A jelen ügyben a megtámadott határozatok megsemmisítését elégségesnek kell tekinteni, annál is inkább, mivel a Törvényszéknek a védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének megsértésére alapított jogalapra vonatkozó határozata nem érinti a zaklatás fennállását vagy annak hiányát.

145 A teljesség kedvéért meg kell jegyezni, hogy a felperes nem mutatta be a Törvényszék előtti eljárásra alkalmazandó szabályoknak megfelelően azokat a bizonyítékokat, amelyek a Parlament állítólagos nem vagyoni kár tekintetében fennálló felelősségének megállapítását célozzák.

146 Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ahhoz, hogy valamely uniós intézmény által állítólagosan okozott károk megtérítésére irányuló keresetlevél megfeleljen az eljárási szabályzat 76. cikkének d) pontjában foglalt követelményeknek, annak tartalmaznia kell azokat az elemeket, amelyek lehetővé teszik azon magatartás meghatározását, amelyet a felperes az intézménnyel szemben kifogásol, tartalmaznia kell azokat az indokokat, amelyek alapján a felperes úgy véli, hogy okozati összefüggés van e magatartás és az állítólagosan elszenvedett kár között, valamint tartalmaznia kell a kár jellegét és mértékét, (lásd: 2017. július 20-i ADR Center kontra Bizottság ítélet, T-644/14, EU:T:2017:533,, 66. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

147 A jelen ügyben a felperes a keresetlevélben nem jelölte meg, hogy miben áll „a [Parlament elnökének] és elnöksége tagjainak azon magatartása”, ami e nem vagyoni kárt, valamint az e magatartás és e kár közötti okozati összefüggést okozta. Abban azt sem fejtette ki, hogy személyesen milyen kár érte őt.

148 Ráadásul az eljárási szabályzat 85. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a bizonyítékokat és a bizonyítékok felajánlását az első beadványváltás keretében kell előterjeszteni.

149 A jelen ügyben a felperes a keresetlevél mellékleteként nem nyújtotta be a nem vagyoni kárára vonatkozó bizonyítékokat, noha azok a keresetlevélnél korábbiak. A különböző publikációk ugyanis 2018. októberi keltezésűek, és az a határozat, amellyel őt a pártjából kizárták, 2018. december 31-én kelt.

150 Kétségtelen, hogy az eljárási szabályzat 85. cikkének (2) bekezdése értelmében „a válaszban, illetve a viszonválaszban a felperes és az alperes érveik alátámasztására további bizonyítékokat terjeszthetnek elő vagy ajánlhatnak fel, feltéve hogy a késedelmes előterjesztés vagy felajánlás igazolt”.

151 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy a felperes nem jelölte meg azokat az okokat, amelyek miatt késedelmesen terjesztette elő az általa előterjesztett bizonyítékokat.

152 E körülmények között a kártérítési kérelmet el kell utasítani.

2. A kártérítésre irányuló egyéb kérelmekről

153 A felperes a keresetlevél 63. pontjában azt kéri, hogy a Törvényszék „kötelezze a Parlamentet azon kár megtérítésére irányuló intézkedések elfogadására, amelyek […] a Parlament plenáris ülésén hozott határozat közléséből, az információnak a legfontosabb információs csatornákon keresztül a Parlament által és a Parlament költségére történő közléséből, […], valamint minden olyan, a nyilvánosság számára szánt közleményből tevődnek össze, amelyek alkalmasak arra, hogy a felperes helyes megítélését a közvélemény szemében helyreállítsák”. Hasonlóképpen, a keresetlevél szerinti kérelmeiben a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék kötelezze az elnököt arra, hogy plenáris ülésen tegye közzé a kártérítés fennállásával kapcsolatos információt.

154 Amint azt a Parlament hangsúlyozza, az uniós bíróság az igazgatási hatóság jogosítványainak megsértése nélkül nem intézhet meghagyást valamely uniós intézményhez vagy szervhez (lásd ebben az értelemben: 2019. január 15-i HJ kontra EMA ítélet, T-881/16, nem tették közzé, EU:T:2019:5, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

155 Az ítélkezési gyakorlat szerint ez az elv nem csupán a megsemmisítés iránti keresetben megfogalmazott és arra irányuló kérelmek elutasításához vezet, hogy a Törvényszék hatáskörének hiánya miatt az alperes intézményt vagy szervet kötelezzék a megsemmisítést kimondó ítélet végrehajtásához szükséges intézkedések meghozatalára, hanem főszabály szerint alkalmazandó egy kártérítési keresetre is, amelynek keretében a felperes azt kéri, hogy a Törvényszék az intézményt az állítólagos kár megtérítése érdekében meghatározott intézkedések meghozatalára kötelezze (lásd ebben az értelemben: 2019. január 15-i HJ kontra EMA ítélet, T-881/16, nem tették közzé, EU:T:2019:5, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

156 El kell tehát utasítani azon kár megtérítésére irányuló kérelmeket, amelyek „a Parlament plenáris ülésén hozott határozat közléséből, az információnak a legfontosabb információs csatornákon keresztül a Parlament által és a Parlament költségére történő közléséből […], valamint minden olyan, a nyilvánosság számára szánt közleményből tevődnek össze, amelyek alkalmasak arra, hogy a felperes helyes megítélését a közvélemény szemében helyreállítsák”.

IV. A költségekről

157 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

158 Az eljárási szabályzat 134. cikkének (2) bekezdése értelmében több pervesztes fél esetén a Törvényszék határoz a költségek megosztásáról.

159 A Törvényszék eljárási szabályzata135. cikke szerint, ha az a méltányosság alapján indokolt, a Törvényszék határozhat úgy, hogy a pervesztes felet a költségein felül a másik fél költségei csak egy részének viselésére kötelezi, vagy e címen nem kötelezi a költségek viselésére.

160 A jelen ügyben a méltányosság megköveteli, hogy – bár a felperes kártérítési kérelmét elutasították – a Parlamentet kötelezzék a saját költségei és a felperes részéről felmerült valamennyi költség viselésére, mivel az érvelésének lényegét tekintve pervesztes lett.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (kibővített negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék az Európai Parlament elnökének 2018. október 2-i, a Giulia Moi által két akkreditált parlamenti asszisztensével szemben tanúsított magatartást lelki zaklatásnak minősítő határozatát, a Parlament elnökének 2018. október 2-i, a G. Moira az általa a két parlamenti asszisztensével szemben tanúsított, lelki zaklatásnak minősülő magatartás miatt a napidíjra való jogosultság tizenkét nap időtartamra történő megvonása szankcióját kiszabó határozatát, és a Parlament elnökségének 2018. november 12-i, a G. Moi által a Parlament eljárási szabályzata 167. cikke alapján 2018. október 16-án benyújtott panasszal kapcsolatos határozatát megsemmisíti.

2) A Törvényszék a keresetet az ezt meghaladó részében elutasítja.

3) A Törvényszék a Parlamentet kötelezi a költségek viselésére.

Gervasoni Madise Nihoul

Frendo Martín y Pérez de Nanclares

Kihirdetve Luxembourgban, a 2021. február 3-i nyilvános ülésen.

Aláírások

[i] — Egy adat – a személyes adatoknak a Törvényszék igazságszolgáltatási tevékenysége körében való védelmére vonatkozó szabályozásnak megfelelően, a hivatalvezető határozata alapján – az ítélet nyilvános változatában kitakarásra került és azt a [*személyes adat*] megjegyzés helyettesíti.